

RIIGIMETSA TERVIKTUTVUSTUS VÕRU LINNA TERRITOORIUMIL

SISSEJUHATUS

RMK ehk Riigimetsa Majandamise Keskuse hoole all on ligikaudu 30% kogu Eestimaast. Seal asub 45% Eesti metsadest. RMK on Eesti riigile kuuluva metsa ja teiste mitmekesiste looduskoosluste hoidja, kaitsja ja majandaja. RMK kasvatab metsa, hoiab loodusväärtusi, teenib riigile metsa majandades tulu, loob looduses liikumise võimalusi ja jagab loodusharidust.

RMK eesmärgiks on majandada riigimetsa kehtlikult, et ka tulevased põlvkonnad saaksid metsahüvesid kasutada vähemalt samal määral, kui seda teeme meie. Metsade majandamise kõrval on üldsuse jaoks oluline riigimetsa avatus kõigile, kellel soov metsas jalutada-matkata ja seeni-marju korjata või selleks ettevalmistatud kohas telkida ning metsapuhkust nautida.

Riigimetsa, mis asub asulate lähedal või mida inimesed aktiivselt kasutavad, peab RMK kõrgendatud avaliku huviga metsaalaks. Nende alade läheduses elavaid või kinnistuid omavaid inimesi (kohalik kogukond või elanikud), keda metsatööd otseselt mõjutavad, kaasab RMK metsatööde planeerimisse.

Käesolev kava annab ülevaate **Võru linnas** asuvatest RMK hallatavatest metsadest ja möödunud kümnendi tegevustest ning kirjeldab omavalitsuse territooriumil kõrgendatud avaliku huviga riigimetsa alad ning plaanitavad tegevused nii looduskaitstes, külastuskorralduses kui ka metsamajanduses järgmiseks 10 aastaks. Tutvustusest on näha, milliseks kujuneb omavalitsuse territooriumil kasvava riigimetsa pindala ja vanuseline struktuur kehtlikul majandamisel, samuti see, kuidas ja millises mahus kavandatakse metsade uuendamist, hooldamist, metsaparandust ja looduskaitseteid.

RMK STRUKTUUR JA TOIMIMINE

RMK tegevusvaldkonnad on:

- maakasutus;
- metsamajandus;
- metsakorraldus;
- taimla- ja seemnemajandus;
- puiduturustus;
- looduskasutus, sh külastuskorraldus ja looduskaitse.

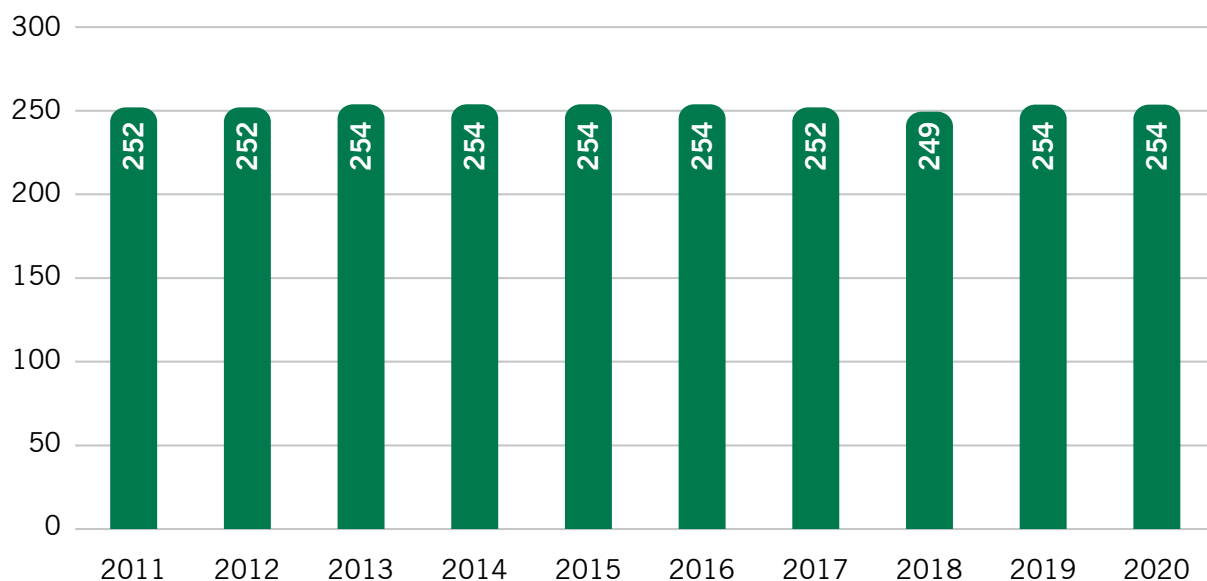
RMK koosseisu kuulub Sagadi metsakeskus, Elistvere loomapark ja Põlula kalakasvandus.

RMK-s töötab ligi 700 inimest, kokku saab RMK hallatavas metsas tööd umbes 6500 inimest.

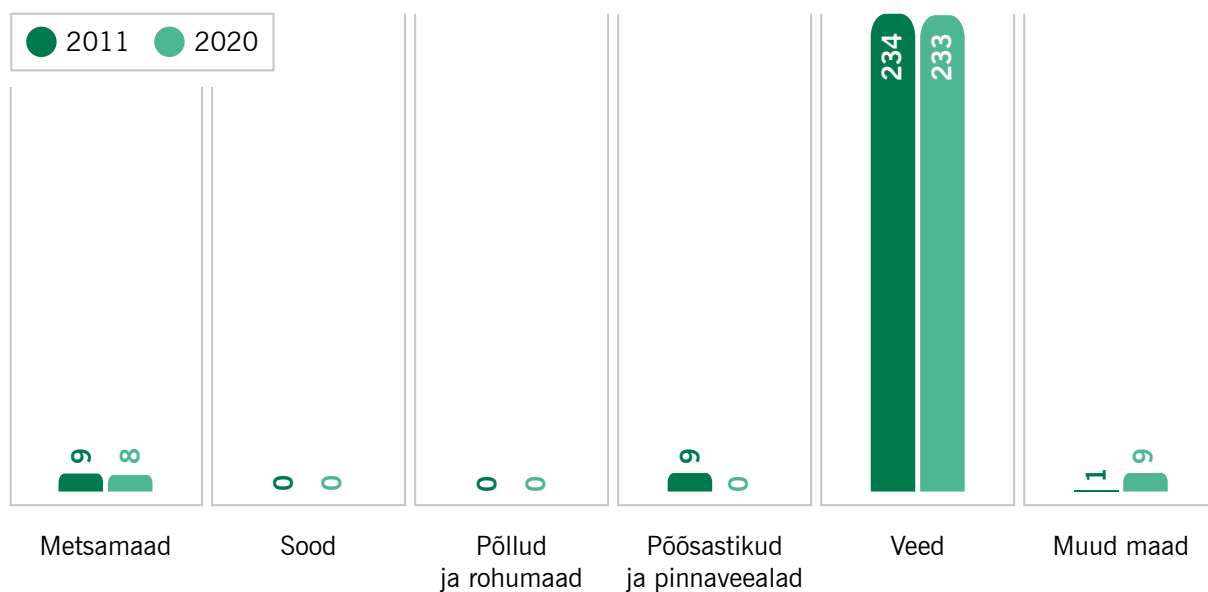
Eesti riigimetsa majandatakse säästvalt. Selle kinnituseks on RMK-le omistatud säästva metsanduse sertifikaadid FSC ja PEFC. RMK-l on ka keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaat ISO 14001 ja kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaat ISO 9001.

1. MAAKASUTUS

RMK hallatavate maade pindala **Võru linna** territooriumil on **254 ha**, mis moodustab **18%** kohaliku omavalitsuse pindalast. Riigimetsamaade pindala muutus 2011.–2020. a on toodud joonisel 1 ja riigimaade kõlvikulised muutused joonisel 2.

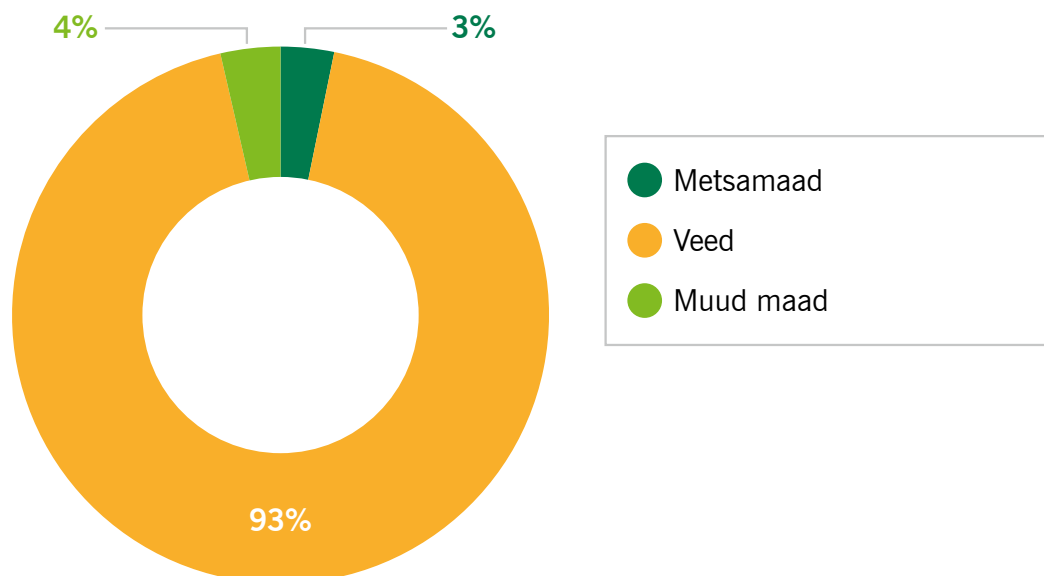

Joonis 1. Riigimetsa üldpindala muutus perioodil 2011.–2020. a, ha.

Joonis 2. Riigimetsa maade muutused kõlvikute lõikes 2011/2020. a, ha.

Praegu moodustab riigi metsamaa pindala omavalitsuse territooriumil asuvatest RMK hallatavatest maadest 3%, mis on 8 ha, mittemetsamaad võtavad enda alla 97%, millest suurima pindalaga on veekogud Tamula järv ja Kubja järv – kokku 233 ha.

Joonis 3. Riigi maade jagunemine 2020. a, %.

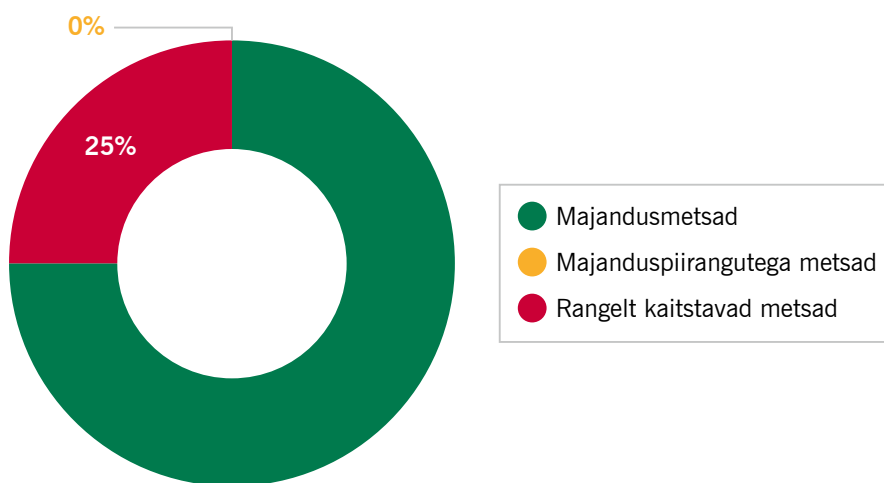
2. METSAVARUD

Võru linna riigimetsad jagunevad majandus- ja rangelt kaitstavate metsade kategooriasse (joonis 4). Praegu on riigimetsamaad linnas 8 ha, millest majandusmetsa on 6 ha ning rangelt kaitstavat metsa 2 ha, milleks on määratud vääriselupaik Kubja järve läänekaldal.

Rangelt kaitstavates metsades on majandustegevus keelatud (nt loodusreservaadid, kaitsealade ja püsielupaikade sihtkaitsevööndid ja vääriselupaigad).

Majanduspiirangutega metsades on majandustegevus lubatud arvestades kaitseala valitseja seatud piiranguid.

Majandusmetsades on majandustegevus lubatud metsaseaduse alusel.

Joonis 4. Riigi metsamaade jagunemine kaitsekategooriatesse, %.

Kuna metsade olemit ja elutsükli iseloomustab kõige paremini metsa vanuse muutus, siis oleme jaganud metsa kolme vanuseklassi:

- noored metsad;
- keskealised metsad;
- vanad metsad.

Võru linnas kasvavad metsad on vanad männikud.

3. KÜLASTUSKORRALDUS

Küllastajate suunamiseks ja loodusteadlikkuse edendamiseks RMK hallatavatel puhke- ja kaitsealadel loob RMK looduses liikumise võimalusi. Maastiku seisundi säilitamiseks, küllastuse suunamiseks, loodusteadlikkuse edendamiseks ja inimtekkeliste negatiivsete mõjude vähendamiseks on RMK rajanud küllastustaristu.

RMK hallatavatest küllastusobjektidest jääb Võru linna territooriumile üks Haanja-Karula puhkealal paiknev küllastusobjekt.

Joonis 5. Võru valla territooriumil paiknev RMK hallatav külastusobjekt.

Lähiaastatel on plaanis rekonstrueerida Kubja puhkekoht koostöös Võru linnaga. Külastustaristut hooldatakse pidevalt ja vajadusel remonditakse. Külastusobjekti täpne paiknemine ja taristu kirjeldus on leitavad:

<https://www.loodusegakoos.ee/kuhuminna/puhkealad/haanja-karula-puhkeala>

Täiendav info ja külastusobjektidel planeeritud tegevused on leitavad Haanja ja Põlva-Võru külastusalade materjalidest:

<https://www.rmk.ee/organisatsioon/tegevusvaldkonnad/loodushoid/kulastuskorralduskavad/haanja-ja-polva-voru-kulastusalad>

4. PÄRANDKULTUURIOBJEKTID

Pärandkultuuri objekt on jälg eelmiste põlvkondade tegutsemisest maastikul. See on osa meie kultuurist, tükike meie rahvuslikust pärandist. Levinumad pärandkultuuri objektid on taluhoonete asukohad, kiviaiad, vanad metsateed ja kohanimed.

Selleks, et pärandkultuuri objektid raiet ode tõttu, teadmatusest või niisama hooletusest ei hävineks, on oluline maaomanike ja maastikul tegutsejate teadlikkus ehk omanikuhoid.

Tabel 1. P randkultuuriobjektide arv riigimetsamaal

Raudteerajatised	1
Pärandkultuuri m�rgid Nõukogude Liidu ajast	1
Kokku	2

5. RAIETE PROGNOOS KUNI 2030

Järgnevaks k mnendiks Võru linna riigimetsadesse uuendus- ja harvendusraieid planeeritud ei ole. Vastavalt vajadusele tehakse sanitaarraiet kuivanud ja ohtlike puude eemaldamiseks.

6. KÕRGENDATUD AVALIKU HUVIGA RIIGIMETSA ALAD

Riigimetsa, mis asub asulate lähedal või mida inimesed aktiivselt kasutavad, peab RMK kõrgendatud avaliku huviga metsaalaks. Nende alade läheduses elavaid või kinnistuid omavaid inimesi (kohalik kogukond või elanikud), keda metsat od otseselt mõjutavad, kaasab RMK metsat ode planeerimisse.

Kohalikud kogukonnad või elanikud saavad teha RMK-le ettepanekuid metsaalade arvamiseks kõrgendatud avaliku huviga alade hulka, kui nad kasutavad neid metsaalasid igapäevaste tegemiste ja vajaduste jaoks.

Kõrgendatud avaliku huviga metsaaladele koostatakse ala metsat ode kavad kuni 10 aastaks. RMK avalikustab kavad oma kodulehel ning kohaliku kogukonna või elanikega kokkulepitud alad kantakse avalikule kaardirakendusele RMK metsat ode kaart

<https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/rmk>

Võru linnas käsitletakse omavalitsusega läbi arutatult kõrgendatud avaliku huviga riigimetsa alana Kubja-Kose-Meegom e puhkeala – 28 ha.

Kubja-Kose-Meegom e puhkeala asub valdavalt Võru valla haldusterritooriumil. Võru linna piiridesse j avad Kubja järv koos supelrannaga, Kubja puhkekoht ja väiksemad Kubja järvega piirnevad metsaosad.

Riigimetsade kaart Võru linna territooriumi kohta Maa-ameti kaardil:

<https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/rmk?aadress=V ru%20linn&adshow=1&adfit=1>.